

TRANSPORT
UTVIKLING

FOCUSED CONSULTANCY SERVICES
TRANSPORT AND LOGISTICS

TRANSPORTUTVIKLING AS

NYHETSBREV - DESEMBER 2024

*Transportutvikling AS
vil med dette ønske kunder og forretningsforbindelser
God Jul og Godt Nyttår*

HAVNENETTVERK I NORD

Sammen med 11 havner i Nord-Norge har Transportutvikling gjennomført et forprosjekt der formålet var å avklare mulige samarbeidsflater og utvikling/tilpasning av en ny sjørute for gods. Forprosjektet er delfinansiert av Arktis 2030 Forprosjekter, som er forvaltet av Troms fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune.

I løpet av prosjektperioden ble antallet havner utvidet, og kommersielle aktører med ønske om bærekraftig sjøtransport ble involvert. Offentlige myndigheter (Kystverket) og bransjeorganisasjoner har deltatt i prosjektet. Forprosjektet ga gode signaler om at det er mulig å etablere, eller tilpasse, en konkret sjørute. Havnene i Nord-Norge ønsker en regional nettverksarena for faglig utvikling og økt kunnskap. Forprosjektet har pågått i hele 2024, og planlegges videreført med et hovedprosjekt med oppstart i 2025.

www.transportutvikling.no

TRANSPORTKART FOR HAVBRUKSNÆRINGEN 2023

Transportutvikling har utarbeidet landtransportkartet for havbruksnæringen i Nord-Norge for året 2023. Kartet er gjengitt på neste side. Vi retter en stor takk til de to slakteriene i Nord-Norge som gjorde det mulig å utarbeide kartet; Alsvåg Lakseslakteri i Øksnes kommune og Salten Aqua i Gildeskål kommune.

Havbruksnæringens transportarbeid på vei styres i stor grad av slakteriene. I 2023 var det 19 slakterier som hadde aktivitet i Nord-Norge. Holmøy lakseslakteri og Andfjord salmon kom/kommer i drift etter 2023.

Transportstrømmene går i stor grad i nord-syd-retning, noe som reflekterer at næringen er eksportrettet og at store markeder er i syd. Av kartet fremgår veiene i Nord-Norge som hadde mest inn- og utgående havbrukstransport i 2023. Tykkelsen på veimarkeringene indikerer transportvolumet målt som årsgjennsnitt med tunge næringskjøretøy (ÅDT(V)). Veibelastningen omfatter i hovedsak slakterienes inngående (innsatsfaktorer) og utgående (fisk og biprodukter) transporter på vei, men også videreforedling og fôr der biltransport benyttes til oppdrettsanleggene. Andelen fôr langs vei er imidlertid liten. Ca. 6% av fôrproduzentenes uttransporter gikk med bil i 2023. Det er flere "andre havbruksaktører" enn det som er gjengitt på kartet, bl.a. har mange av slakteriselskapene egen emballasjeproduksjon. Informasjonen er innhentet fra slakterier og andre aktører i markedet.

✓ HELGELAND OG MIDT-TROMS ER DE STØRSTE REGIONENE

I Nord-Norge ble det i 2023 transportert ut ca. 680.000 tonn laks, ørret og biprodukter fra havbruksnæringen. Totalt sett er dette ca. 4 % mindre enn i 2022. Uttransporten inkluderer både bil- og båttransport fra slakteriene. I Nord-Norge var det i 2023 størst transportarbeid fra slakteriene på Helgeland og i Midt-Troms. De to regionene sto for 42% av Nord-Norges slakteritransporter i 2023. Midt-Troms har økt sin andel av transportene som følge av full drift ved Salmars slakteri på Senja.

✓ TRANSPORTVEKST I NORD-NORGE DE SISTE 5 ÅRENE

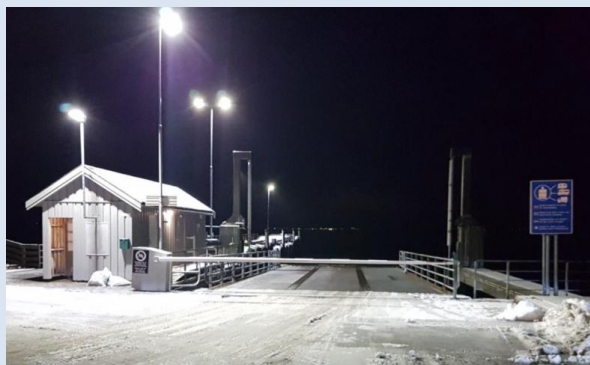
Fra 2019 til 2023 har det vært en samlet vekst i Nord-Norges uttransporter (tonn) med bil fra havbruksnæringen med ca. 10 %. 2021 var det året hvor uttransportene var høyest. Det er fylkesvise og regionale forskjeller. Det har vært vekst i regionene Midt-Troms, Salten, Helgeland og Sør-Troms. Det har vært en liten reduksjon de siste 2 årene, men volumreduksjonen er verdimessig kompensert av økte priser på sluttproduktet.

✓ DET MESTE GÅR UT AV LANDSDELEN OG LANDET

Nord-Norge har 12 grensestasjoner mot Sverige, Finland og Russland. Det ble registrert havbrukstransporter av betydning på 6 av disse i 2023. 36 % av landtransportene går ut over en av disse grensestasjonene. Det øvrige følger E6, Ofotbanen eller Nordlandsbanen sørover. De største uttransportene fra Nord-Norge gikk med tog. Det meste gikk over jernbaneterminalen i Narvik, deretter kommer Fauske og Mo i Rana. I 2023 gikk det også havbrukstransporter med tog fra Kiruna og Mosjøen. Nærmere 35 % ble transportert med tog, og over 29 % gikk langs E6 sørover.

✓ 34 % AV FISKEN MÅ TRANSPORTERES MED FERGE

Ferger er viktige for havbrukstransporten i Nord-Norge. Landsdelen har 45 fergesamband. I 2023 var 5 av slakteriene i landsdelen lokalisert på øyer der ferge/båt er eneste alternativ for å få produktene ut i markedet. Fergesambandet Herøy-Søvik (Herøy/Alstahaug) var Nord-Norges største fergesamband for havbruksprodukter i 2023. Deretter kom Lovund-Stokkvågen (Lurøy) og Sund-Horsdal-Sørarnøy (Gildeskål). 34 % av Nord-Norges slakteriproduksjon skjedde på øyer med fergeforbindelse i 2023.

Søvik fergeleie (Foto: Transportutvikling)

HAVBRUKSTRANSPORT PÅ VEI • NORD-NORGE

HAVBRUKSKARTET 2023

UTARBEIDET AV:
©Transportutvikling AS
November 2024

VEIER MED MEST HAVBRUKSTRANSPORT

Havbruksnæringens transportarbeid på vei styres i stor grad av slakteriene. I 2023 var det 19 slakterier som hadde aktivitet i Nord-Norge. Holmøy lakseslakteri og Andfjord salmon kommer i drift etter 2023.

Transportstrømmene går i stor grad i nord-syd retning, noe som reflekterer at næringen er eksportrettet og at store markeder er i syd.

Av kartet fremgår de veier i Nord-Norge som hadde mest inn- og utgående havbrukstransport i 2023. Tykkelsen på veimarkeringene indikerer transportvolumet målt som årsgjennomsnitt med tunge næringskjøretøy (ÅDTV). Veibelastningen omfatter i hovedsak slakterienes inngående og utgående transporter på vei, men også noe for der biltransport benyttes til oppdragsanlegg. Andelen for langs vei er imidlertid liten. Kun 6% av forproduktene uttransporteres gjennom gikk med bil i 2023.

Det er flere "andre havbruksaktører" enn det som er gjengitt på kartet, bl.a. har mange av slakterieselskapene egen emballasjeproduksjon.

Informasjonen er innhentet fra slakterier og andre aktører i markedet.

TEGNFORKLARING

VEIBELASTNING

Veibelastning pr. år
(tunge kjøretøy/VTE):

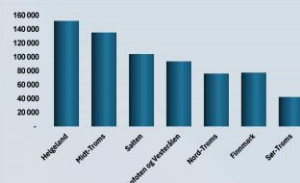
- ÅDT (V) 50
- ÅDT (V) 25
- ÅDT (V) 5
- ÅDT (V) 2

HELGELAND OG MIDT-TROMS STØRSTE REGIONER

I Nord-Norge ble det i 2023 transportert ut ca. 680.000 tonn laks, ørret og biprodukter fra havbruksnæringen. Totalt sett er dette ca. 4 % mindre enn i 2022.

Uttransporten inkluderer både bil- og båttransport fra slakteriene. I Nord-Norge var det i 2023 størst transportarbeid fra slakteriene på Helgeland og i Midt-Troms. De to regionene sto for 42% av Nord-Norges slakteritransporter i 2023. Midt-Troms har økt andel av transportene som følge av full drift ved Salmars slakteri på Senja.

Den regionale fordelingen av slakterienes uttransporter er vist i figuren til høyre.

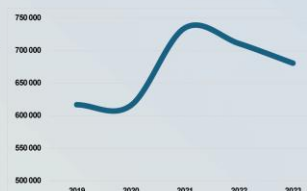

TRANSPORTVEKST I NORD-NORGE DE SISTE 5 ÅRENE

Fra 2019 til 2023 har det vært en samlet vekst i Nord-Norges uttransporter (tonn) med bil fra havbruksnæringen med ca. 10 %. 2021 var det året hvor uttransportene var høyest.

Det er fylkesvis og regionale forskjeller. Det har vært vekst i regionene Midt-Troms, Salten, Helgeland og Sør-Troms.

Figuren til høyre viser endring i uttransporter fra slakteriene (tonn) fra 2019 til 2023.

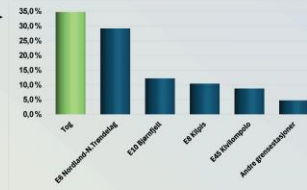
DET MESTE GÅR UT AV LANDSDELEN OG LANDET

Nord-Norge har 12 grensestasjoner mot Sverige, Finland og Russland. Det ble registrert havbrukstransporter av betydning på 6 av disse i 2023.

36 % av landtransportene går ut over en av disse grensestasjonene. Det øvrige følger E6, Ofotbanen eller Nordlandsbanen sørover.

De største uttransportene fra Nord-Norge gikk med tog. Det meste gikk over jernbaneterminalen i Narvik, deretter kommer Fauske og Mo i Rana. I 2023 gikk det også havbrukstransporter med tog fra Kiruna og Mosjøen.

Figuren til høyre viser hvor transportene ut av landsdelen gikk i 2023. Nærmere 35 % ble transportert med tog og over 29 % gikk langs E6 sørover.

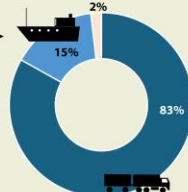

TRANSPORTMIDDELFORDELING - MYE BIL

Fra slakteriene i Nord-Norge gikk ca. 83% ut med bil og ca. 15% ut med båt i 2023. Det resterende var korte/lokale transporter. Båttransporten vedrører i stor grad biprodukter/ensilasje.

Andre transportmidler benyttes i stor grad i kombinasjon med bil, spesielt tog, men også fly.

Havbruksnæringen er også en stor bruker av sjøtransport, når inntransportene inkluderes. Bl.a. slakteklar fisk inn til slakteriene, samt smolt og før til lokalitetene.

34 % AV FISKEN MÅ TRANSPORTERES MED FERGE

Ferger er viktige for havbruksnæringen i Nord-Norge.

Landsdelen har 45 fergesamband. I 2023 var 5 av slakteriene i landsdelen lokalisert på øyer der ferge/båt er eneste alternativ for å få produktene ut i markedet.

Fergesambandet Herøy-Søvik (Herøy/Alstahaug) var Nord-Norges største fergesamband for havbruksprodukter i 2023. Deretter kom Lovund-Stokkvågen (Lurøy) og Sund-Horsdal-Sorøy (Gildeskål).

34 % av Nord-Norges slakteriproduksjon skjedde på øyer med fergeforbindelse i 2023.

SLAKTERIERNE ER LOKALISERT LANGS FYLKESVEIER

De fleste slakteriene er lokalisert langs en fylkesvei. Selv om enkelte slakterier har kort vei til E/RV-nettet, er det ingen som er lokalisert ved sentrale ferdselsårer, stamveien eller jernbanen.

Fylkesveiene er de viktigste tilførselsårene for å få sjømatproduktene ut til markedet og innsatsfaktorer til produksjonsanlegg.

De fylkesveiene som hadde mest havbrukstransport i 2023 var Fv.86/855 (Senja), Fv.82 (Hadsel/Sortland), Fv.861 (Senja), Fv.17 (Herøy/Alstahaug, Lurøy og Salten), Fv.78 (Vefsn/Leirfjord), Fv.866 (Skjervøy/Nordreisa) og Fv.835 (Steigen). Flere mindre fylkesveier i nærheten til slakteriene har høy trafikkbelastning.

Takk til de to slakteriene som bidro med å få transportkartet for havbruk utarbeidet

ALSVÅG
Lakseslakteri
N-136

Salten Aqua

TRANSPORT UTVIKLING

NOTER

- Slakteri (havbruk)
- Produsent av fiskefor
- Andre havbruksaktører
- Fergesamband:
 - Fylkesvei
 - Europa-/riksvei
 - Fylkesvei
 - Europa-/riksvei
- Jernbanelinjer
- Grensestasjon
- Døgnåpne grensestasjon

NEW NORTH

«NEW North» er det største pågående EU-prosjektet rettet mot transport og logistikk i nordlige deler av Norden. Prosjektet har en varighet til medio 2026 og involverer fylker/län/regioner i nordlige deler av Norge, Sverige og Finland. Prosjektet består av 4 arbeidspakker, der Transportutvikling er prosjektkonsulent for arbeidspakke 1 (AP1 «Godstransport på vei»). AP1 ledes av Finnmark fylkeskommune, i samarbeid med Nordland og Troms.

Tidlig i 2025 presenteres den første delrapporten som vil gi en status over godstransport langs sentrale transportkorridorer, transportintensive næringer, detaljert grensekryssingsstatistikk mv. Denne rapporten vil danne grunnlaget for prosjektets neste trinn og anbefalinger i 2025 og 2026.

Utsjok er en av grensestasjonene mellom Finnmark og Finland. Over denne grensestasjonen transporteres det både sjømat, avfall, landbruksprodukter, dagligvarer og mineraler.

Foto: Markus Karlsen, Finnmark fylkeskommune

KORT OM TRANSPORTUTVIKLING AS

VI ER ET OPERASJONELT KONSULENT- OG RÅDGIVINGSSKAP INNENFOR PRIMÆROMRÅDENE TRANSPORT OG LOGISTIKK. VÅRE RÅDGIVERE HAR LANG ERFARING FRA NÆRINGSLIVET OG SOLID FAGLIG BAKGRUNN. DETTE SKAL SIKRE DEG SOM KUNDE ET GODT PRODUKT. VI ER SERTIFISERT ETTER ISO 9001:2015.

VÅRE KUNDER FINNES INNENFOR PRIVAT OG OFFENTLIG SEKTOR, BÅDE PÅ NASJONALT OG INTERNASJONALT NIVÅ. VÅRT MARKEDSMESSIGE HOVEDFOKUS ER RETTET MOT NORDOMRÅDENE.

VI ER ENGASJERT I ALT FRA PLANLEGGINGSSTADIET TIL OG MED IMPLEMENTERING OG DRIFT AV LØSNINGER. VI FINNER ANVENDBARE OG MILJØVENNLIGE LØSNINGER FOR TERMINALER, HAVNER OG FOR TRANSPORTER PÅ VEI, SJØ OG BANE. VI UTVIKLER LOGISTIKKJEDER OG INTERMODALE LØSNINGER, HERUNDER INTERNASJONALE TRANSPORTKORRIDORER.

VI HAR NASJONALE/INTERNASJONALE SAMARBEIDSPARTNERE INNEN INGENIØRFIRMA, SKIPSDESIGNERE, KONSULENTER MED FLERE. I SAMARBEID MED DISSE TILBYR VI KOMPLETTE LØSNINGER INNENFOR DE FLESTE TRANSPORT- OG LOGISTIKKRELATERTE PROBLEMSTILLINGER. TRANSPORTUTVIKLING AS HAR I SIN STRATEGI DEFINERT 3 PRIMÆRE FORRETNINGSOMRÅDER:

Konsulenttjenester

Operative tjenester

FoU-tjenester

KONSULENTTJENESTENE HAR VÆRT, OG ER, GRUNNLAGET FOR TRANSPORTUTVIKLINGS VIRKSOMHET. VÅRE MEDARBEIDERE HAR I MANGE ÅR LEVERT KONSULENTTJENESTER SOM F.EKS.:

- UTVIKLING OG FORBEDRING AV TRANSPORTLØSNINGER
- RUTEPLANLEGGING
- UTVIKLING AV TRANSPORTKNUTEPUNKT
- HAVNE- OG TERMINALPLANLEGGING
- MARKEDSUNDERSØKELSER OG ANALYSER
- ØKONOMISKE VURDERINGER OG FINANSIELLE LØSNINGER
- UTARBEIDELSE AV TRANSPORT- OG SAMFERDSELSPLANER
- ORGANISERING OG LEDELSE AV FAGSEMINARER/KONFERANSER
- PROSJEKT- OG PROSESSLEDELSE

I NÆR SYNERGI MED KONSULENTAKTIVITETEN UTFØRER VI OGSÅ MER OPERASJONELT RETTEDE AKTIVITETER SOM F.EKS. BYGGETILSYN FOR FARTØY OG UTVIKLING AV TERMINALHÅNDBØKER FOR HAVNER. VI UTFØRER OGSÅ FoU TJENESTER I SAMARBEID MED UNIVERSITETER, HØYSKOLER OG ANDRE FoU INSTITUSJONER.